

Prop. 34 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i rettsgebyrloven (nedjustering av gebyr for utleggsbegjæringer)

*Tilråding fra Justis- og beredskapsdepartementet 13. november 2020,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Rettsgebyret (R) er et grunngebyr for beregning av betaling for visse offentlige tjenester. Gebyret som betales for tjenestene er sammensatt av R og en multiplikator.

I denne proposisjonen foreslår departementet nedjustering av gebyret for begjæring av utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven fra 1,7 R (2 038 kroner i 2021) til 1,25 R (1 498 kroner i 2021). I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021 er rettsgebyret på 1 199 kroner.

Lovendringene vil medføre inntekter og utgifter i samsvar med forslaget til statsbudsjettet i Prop. 1 S (2020–2021), og det foreslås derfor ikrafttredelse 1. januar 2021. Endelig fastsetting av rettsgebyret og multiplikatoren for gebyret for begjæring av utlegg vil avhenge av Stortingets budsjettvedtak for 2021.

2 Bakgrunnen for lovforslaget

Gebyret for begjæring av utlegg, som legges til saksøkerens krav, betales ofte av vanskeligstilte grupper. Det er viktig for regjeringen at brukerne ikke betaler høyere gebyrer for offentlige tjenester enn selvkost. Det ble derfor i Prop. 10 L (2015–2016) endringer i rettsgebyrloven (justering av gebyrer) punkt 1 og punkt 5.1.1 i.f. varslet at

departementet ville foreta en nærmere vurdering av gebyrene for tvangsforretninger, og eventuelt komme tilbake til Stortinget med forslag om reduksjoner.

Ved fastsettelsen av gebyret er det tatt hensyn til Finansdepartementets «Bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering», jf. rundskriv R-112/15. Der er det en målsetting at gebyrene ikke skal overstige de gjennomsnittlige kostnadene staten har ved å produsere tjenestene, samtidig som betalingen fullt ut bør dekke kostnadene basert på kostnadseffektiv drift (selvkost), jf. punkt 3.2.2 Fastsetting av satser. Forslaget til gebyrnivå bygger på selvkostberegninger fra Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen.

3 Gjeldende rett

Etter rettsgebyrloven § 14 første ledd betales i dag 1,7 R (2 038 kroner i 2021) for begjæring om utlegg.

4 Selvkostberegning

Politidirektoratet har beregnet kostnadene for behandlingen av utleggsforretningene i politiet i 2021 til 1 398 kroner. Selvkostberegningen er som følger:

Ressursbruk	
Lønn	1 187
IKT-systemer	98
Porto og papir	100
Sideutgifter	13
Totalt	1 398

Domstoladministrasjonen har beregnet kostnadene for behandlingen av utleggsforretningene i domstolene i 2021 til 1 500 kroner. Selvkostberegningene er som følger:

Ressursbruk	Timer	Timepris	Totalt
Dommere	0,75	921	691
Saksbehandler	1	373	373
Drift (påslag per time)	1,75	181	317
IKT-systemer (påslag per time)	1,75	68	119
Totalt			1 500

5 Departementets vurdering

Gjeldende gebyr på 1,7 R (2 038 kroner i 2021) er betydelig høyere enn kostnaden politiet og tingrettene har ved å behandle disse sakene.

Departementet foreslår derfor at gebyret i rettsgebyrloven § 14 første ledd for begjæring av utlegg reduseres til 1,25 R (1 498 kroner i 2021). Det gir en reduksjon av gebyret med 540 kroner.

Gebyret for utlegg vil derved bli til selvkost i tingretten, men gebyret i politiet vil fortsatt være noe overpriset. Samtidig arbeides det med å gjøre saksbehandlingen i politiet mer effektiv, blant annet gjennom IT-prosjektet DINA, og departementet vil derfor følge selvkostutviklingen fremover.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Basert på beregninger fra Politidirektoratet og Domstolsadministrasjonen antas reduksjonene i gebyret for begjæring av utlegg å gi en årlig reduksjon i inntektene til statskassen på omlag 242 mill. kroner påløpt, hvorav 197 mill. kroner bokført i 2021.

7 Merknader til endringer i rettsgebyrloven

Til § 14

Første ledd gjelder gebyr for begjæring om utlegg. Gebyret reduseres fra 1,7 R til 1,25 R.

Justis- og beredskapsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i rettsgebyrloven (nedjustering av gebyr for utleggsbegjæringer).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i rettsgebyrloven (nedjustering av gebyr for utleggsbegjæringer) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i rettsgebyrloven (nedjustering av gebyr for utleggsbegjæringer)

I

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

For begjæring om utlegg betales 1,25 ganger rettsgebyret.

II

1. Loven trer i kraft 1. januar 2021.
2. Loven gjelder for utleggsbegjæringer som inngis etter at loven er trådt i kraft.

